

Finansiering

Beskrivelse af finansiering
i Aarhus Kommunes
budgetforslag 2025-2028

Indhold

Finansiering i budgetforslag 2025.....	3
Ressourcer	3
Renter	3
Skat.....	4
Indkomstskat	4
Ejendomsskat.....	5
Selskabsskat	7
Overblik over skatter i budget 2025-2028	7
Generelle tilskud og udligning.....	8
Tilskuds- og udligningssystemet	8
Budgetteringsmetode i Aarhus Kommune	10
Overblik over generelle tilskud i budget 2025-2028.....	12
Finansforskydninger	12
Forskydninger i likvide aktiver	14
Lån	14
Forskydninger i langfristede tilgodehavender og øvrige finansforskydninger	15

Finansiering i budgetforslag 2025

Dette notat indeholder forudsætninger og beskrivelser af de indtægter, der indtægtsføres på henholdsvis hovedkonto 7 (renter, skatter og generelle tilskud) og hovedkonto 8 (lån og finansforskydninger).

Ressourcer

Sektorens budget for 2024-2028:

1.000 kr. i løbende priser	B 2024	B 2025	BO 2026	BO 2027	BO 2028
Renter	-69.982	-88.483	-100.338	-124.297	-161.586
Skat	-22.137.492	-23.325.593	-23.572.505	-24.703.736	-25.356.141
Generelle tilskud og udligning	-3.152.008	-3.624.161	-4.041.325	-4.235.796	-4.825.062
Finansforskydninger	803.728	455.017	609.163	1.196.970	779.478

Renter

Ved budgettering af renter af likvide aktiver er der dels taget højde for, at der er meget store udsving i likviditeten over året, samt inden for den enkelte måned, dels at en andel af kassebeholdningen er anbragt i kapitalforvaltning. Denne andel er tilpasset udviklingen i de likvide aktiver og forventes at give et merrenteafkast i forhold til de generelle renteforudsætninger.

Der pågår løbende en samlet vurdering og optimering af de rentemæssige forhold i relation til, hvordan målet om at optimere de samlede nettorenteindtægter bedst opnås. Den umiddelbare sammenhæng til de likvide aktiver gør, at denne vurdering er afstemt med udviklingen heri. De likvide aktiver søges holdt på et niveau, der tilgodeser muligheden for at dække sæsonsvingninger i kommunens udgifter, samt i et rimeligt omfang uforudsete hændelser. Der anvendes forskellige redskaber i løbet af året for at minimere renteudgifterne.

Forsyningsvirksomhedernes udlæg fratrukket øremærkede placeringer (hvor forrentningen sker med den faktiske rente) forrentes med en kort markedsrente (indskudsbevisrenten) med et tillæg på 0,75% for gæld. Det samme gør sig gældende for forsyningsvirksomhedernes kortfristede mellemværende med kommunekassen.

I korrigeret budget 2024 forventes der at være en nettorenteindtægt på 69 mio. kr. I budgetperioden 2025 til 2028 ventes der at være nettorenteindtægter på gennemsnitligt ca. 118 mio. kr. årligt. Rentetallene er anført ekskl. renter til lån vedrørende ældreboliger.

Nettorenteindtægterne er i korrigeret budget 2024 beregnet ud fra en forudsætning om en rente af overskudslikvide aktiver på 1,75% plus 2,5%, som var de en del af kapitalforvaltningsaftalerne, og en rente på 3,75% p.a. for optagelse af nye langfristede lån. I budgetperioden 2025-2028 er nettorenterne beregnet ud fra en forudsætning om en rente af overskudslikvide aktiver på 2,50% p.a. plus 2,5% p.a. (5,00% p.a. i alt), som var de en del af kapitalforvaltningsaftalerne, og en rente på 3,75% p.a. for optagelse af nye langfristede lån.

Udviklingen i nettorenterne på de skattefinansierede områder skal ses i sammenhæng med forbruget af likvide aktiver - herunder forholdsvis store kasseændringer, samt fuld udnyttelse af den kommunale låneramme.

Efter flere år med diverse kriser og uro, så er der mange geopolitiske faktorer der spiller ind på de finansielle markeder. Rentetoppen ser dog ud til at være nået, og at vi meget snart ser ind i faldende renter, som gerne skulle være et tegn på mere ro på markederne og verdensøkonomien. Situationen er dog stadig meget ustabil, som kan skabe usikkerhed om det fremtidige afkast fra kapitalforvaltningen. Hvis centralbankerne begynder at sænke deres renter for hurtigt, så vil dette også kunne have en negativ indvirkning på fremtidige forrentning af kapitalforvaltningen.

Skat

De samlede skatteindtægter i budgettet for 2025 forventes at udgøre 23,3 mia. kr. og forventes at stige til 25,4 mia. kr. i 2028. I det følgende uddybes forudsætningerne for de tre største skattekloder: Indkomstskat, ejendomsskat og selskabsskat.

Indkomstskat

Væksten i udskrivningsgrundlaget i Aarhus er i 2022 opgjort til 4 %, hvilket er 0,4 procentpoint højere end væksten på landsplan. Det 2,2 procentpoints lavere end forudsat i budgettet for 2024.

De foreløbige opgørelser af indkomståret 2023 i Skats system peger på tidspunktet for budgettets udarbejdelse på et væksttillæg i Aarhus på -0,8 procentpoint i forhold til landsplan, og denne mindrevækst er indarbejdet i budgettet.

Ved en kørsel af KL's skatte- og tilskudsmodel med Aarhus' egen aldersfordeling vises nedenstående væksttillæg for 2024-2028, som i lighed med tidligere år er lagt til grund for budgettet.

1.000 kr. i løbende priser	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Væksttillæg	-0,8	1,3	1,2	1,4	1,1	1,1

I 2024 er væksttillægget noget højere end det blev skønnet i Budget 2023. I de øvrige år er væksttillæggen lidt højere (0,1 procentpoints til 0,2 procentpoints) end tillæggen, der blev skønnet i Budget 2024. Som regel følger væksttillægget i udskrivningsgrundlaget mervæksten i befolkningen i Aarhus i forhold til landsplan, og da der i budgetperioden forventes en mervækst i befolkningen ift. landsplan, budgetteres der fortsat med de skønnede væksttillæg fra KL's model.

Der budgetteres i alle år med en udskrivningsprocent på 24,52%.

Statsgaranti vs. selvbudgettering

Staten har siden 1996 givet kommunerne mulighed for at modtage en garanti for væksten i udskrivningsgrundlaget. Den enkelte kommune skal beslutte, om man vil tage imod garantien, eller om man vil anvende selvbudgettering af udskrivningsgrundlaget. Statsgarantien indebærer, at en eventuel merstigning i de selvangivne indkomster tilfalder staten og ikke den pågældende kommune. Omvendt er risikoen ved at vælge selvbudgettering, at en eventuel lavere vækst end garanteret af staten skal finansieres af den

kommune, der har valgt selvbudgettering. Valget mellem statsgaranti og selvbudgettering omfatter både væksten i udskrivningsgrundlaget og generelle tilskud.

Byrådet besluttede ved budgetvedtagelsen for Budget 2020 at anvende selvbudgettering i 2020. På grund af corona-krisen ændrede forudsætningerne sig drastisk og skabte stor usikkerhed, hvorfor Folketinget ekstraordinært gav dispensation til et omvalg til statsgaranti. Sådanne dispensationer kan ikke forventes igen. I forbindelse med Budget 2021, Budget 2022 og Budget 2023 valgte byrådet derfor at budgettere med statsgaranti, da verdensøkonomien har været præget af stor usikkerhed efter corona og med Ruslands invasion i Ukraine. Byrådet valgte i Budget 2024 selvbudgettering som grundlaget for budgetteringen af skatter og generelle tilskud.

I budgetteringen af skatter og generelle tilskud er der i budgetforslaget for 2025 forudsat valg af statsgaranti, selvom der på nuværende tidspunkt er en gevinst på 85 mio. kr. ved valg af selvbudgettering fremfor statsgaranti. Denne gevinst anses dog som værende usikker, da der er væsentlig usikkerhed omkring den fremtidige udvikling i konjunkturerne og dermed indtægterne fra især indkomstskat. Usikkerhederne omhandler især fortsatte geopolitiske spændinger i Mellemøsten, en større rivalisering mellem især USA og Kina, og udvikling i den amerikanske inflation og renteutvikling. For Danmark forventer regeringen en blød landing for fra et højt niveau for aktivitet og beskæftigelse. Valg af selvbudgettering er derfor behæftet med en vis risiko, da kommunen risikerer at stå med en regning, hvis væksten bliver lavere end forventet. Ved valg af statsgaranti risikerer kommunen, at en vækst ud over det statsgaranterede niveau vil tilfalde staten, hvorved kommunen går glip af en merindtægt. Der tages endelig stilling til valget mellem selvbudgettering og statsgaranti i forbindelse med fællesmøderne mellem Magistraten og Økonomiudvalget.

Overblik over forudsætningerne for indkomstskatten

Af tabellen fremgår for perioden 2023 til 2028, hvad der er budgetteret med i forhold til henholdsvis udskrivningsgrundlag, vækstprocenter, skatteprocenter og dertilhørende forskudsbeløb af indkomstskatteprovenu:

Mio. kr., løbende priser	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Udskrivningsgrundlag*	71.701	77.017	79.109	83.029	86.879	90.558
Budgetteret vækst i udskrivningsgrundlaget* ift. foregående år	5,0	7,4	2,7	5,0	4,6	4,2
Vedtaget/forudsat skatteprocent	24,52%	24,52%	24,52%	24,52%	24,52%	24,52%
Skatteprovenu	16.663	17.940	19.035	20.359	21.303	22.205

* I alle årene anvendes efterreguleringsgrundlaget, som er korrigeret for lovændringer vedtaget efter fastsættelsen af statsgarantien. Dette gælder også i 2023, hvor provenuet er udregnet på baggrund af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Ejendomsskat

Ejendomsskatteområdet har i flere år været præget ekstraordinær usikkerhed som følge af ændret ejendomsskatte Lovgivning og udarbejdelsen af nye vurderinger. Denne usikkerhed er stadig til stede og budgetteringen af ejendomsskatterne i Budget 2025 skal ses i lyset af dette.

I maj 2023 vedtog Folketinget lovgivningen, der udmønter størstedelen af boligskatteforliget fra maj 2017 og de efterfølgende aftaler fra maj 2018 og maj 2020.

Grundskyldspromiller og dækningsafgiftssats for erhvervsejendomme må ikke hæves i perioden 2021-2028.

Fra 2024 overgår opkrævningen af grundskyld og dækningsafgift til staten. Kommunernes budgetterede indtægter fra grundskyld og dækningsafgift vil afregnes fra staten til kommunerne i form af en foreløbig a conto afregning i skatteåret. Ved maj-afregningen i året to år efter budgetåret opgøres indtægterne endeligt. Forskellen mellem de foreløbigt afregnede og endelige indtægter efterreguleres i de første tre måneder i året tre år efter budgetåret.

Grundskyld

I 2024 blev beskattningen på almindelige ejendomme omlagt fra afgiftspligtige grundværdier til beskatning direkte på grundværdien for ejendomsejeren. I 2024 er grundskyldspromillen i Aarhus Kommune fastsat ved lov til 6 ‰. Promillen er fastsat ud fra, at provenuet i 2024 svarer til, hvad provenuet i 2024 ville udgøre med en stigningsbegrænsning på 2,8 % fra 2023 til 2024. Fra 2025 følger udviklingen i beskatningsgrundlaget for grundskyld, udviklingen i grundværdierne uden stigningsbegrænsninger.

Skatteministeriet har til brug for budgetlægningen i kommuner udarbejdet et skøn for de nye grundværdier i årene 2024-2028. Skønnet blev senest opdateret i forbindelse med økonomiaftalen for 2025. Disse skøn er på baggrund af KL's anbefalinger lagt til grund for budgetteringen af grundskyld i budget 2025. For Aarhus Kommune er skønnene lidt højere end tidligere skøn.

Med en grundskyldspromille på 6 ‰ for almindelige ejendomme og på 7,2 ‰ for produktionsjord, giver skønnene et samlet provenu fra grundskyld på mellem 1,91 mia. kr. og 1,99 mia. kr. i 2025-2028.

Det skal understreges at der fortsat er usikkerheder omkring de nye vurderinger fra Skatteministeriet, og at der fortsat vil være usikkerhed om provenuet fra grundskylden.

Dækningsafgift

Ligesom for grundskylden er der for de dækningsafgiftspligtige forskels- og grundværdier væsentlige usikkerheder som følge af de nye vurderinger og det nye skattesystem. Folketinget har i 2021 vedtaget, at grundlaget for dækningsafgiften for erhvervsejendomme fra 2022 omlægges fra forskelsværdier til grundværdier.

I december 2021 vedtog Folketinget lov om fastsættelse af dækningsafgiftspromiller, stigningsbegrænsninger for foreløbig opkrævning af dækningsafgift mv. Lovforslaget skal ses i sammenhæng med at omlægge beskatningsgrundlaget fra forskelsværdier til grundværdier.

For 2025-2028 er der i forbindelse med økonomiaftalen for 2025 udsendt skøn for kommunernes indtægter fra dækningsafgift på erhvervsejendomme. I november 2023 blev der i Folketinget indgået "Aftale om øget tryk om de nye erhvervsvurderinger". Aftalen medfører bl.a. en gradvis indfasning af forudsatte stigninger i dækningsafgiften for erhvervsejendomme fra 2022. Det vil som udgangspunkt medfører laver indtægter for de kommuner, der opkræver dækningsafgift. Det er dog i økonomiaftalen for 2025 aftalt en kompensationsmodel, så der ydes kompensation i 2025-2027 til kommunerne baseret på det skønnede grundlag kommunerne havde til rådighed i forbindelse med budgetlægningen for 2024.

Dette skøn er på baggrund af KL's anbefalinger lagt til grund for budgetteringen af dækningsafgift i budget 2025. Der er budgetteret med en promille faldende fra 5,8 til 2,55 i budgetperioden, jf. aftalen om aftrapning af dækningsafgiften.

I 2022 og 2023 er der blevet opkrævet en foreløbig dækningsafgift, som skal efterreguleres, når de nye vurderinger er færdige – forventeligt i 2025 eller 2026. Der er budgetteret med et skøn for denne efterregulering i 2026.

Vedrørende dækningsafgiften for offentlige ejendomme fremgår det af den vedtagne lovgivning, at der i 2024-2028 skal opkræves dækningsafgift svarende til det beløb, der blev opkrævet i 2023. Det skal dog understreges, at der fortsat vil være en usikkerhed om de endelige indtægter fra dækningsafgifter for erhvervsjendomme.

Selskabsskat

I 2025 afregnes selskabsskatten for 2022. Hvor det afregnede provenu i 2024, var på 1.103 mio. kr., er det i 2025 på 1.938 mio. kr. Dette er en vækst på ca. 76% og svarer til 14,93 % af selskabsskatten på landsplan.

Både i 2024 og 2025 er der et ekstraordinært højt provenu fra selskabsskatterne. Det skyldes i høj grad, at enkelte virksomheder har haft et gode regnskabsår herunder særligt visse energihandelsvirksomheder.

Det er dog vigtigt at understrege, at det på nuværende tidspunkt er svært at sige, hvad de endelige selskabsskatteindtægter vil være fremadrettet fra 2026 og frem. Dette skyldes, at udviklingen på landsplan også er afgørende ligesom andre virksomheder i Aarhus kan have haft et dårligere år end forventet. Derudover er området præget af udsving, hvorfor det kan se helt anderledes ud i de sidste overslagsår.

Udgangspunktet er, at den sædvanlige praksis følges, hvilket indebærer, at der budgetteres med en andel af KL's skøn for selskabsskatterne på landsplan svarende til et gennemsnit over de seneste 5 år. Dog med den undtagelse, at der ses bort fra 2025-andelen, og der anvendes samme andel som i budget 2024, hvilket er 6,07 % i overslagsårene.

Der budgetteres således med et provenu på 1.939 mio. kr. i 2025, 913 mio. kr. i 2026, 947 mio. kr. i 2027 og 860 mio. kr. i 2028.

Overblik over skatter i budget 2025-2028

På baggrund af ovenstående forudsætninger ser indtægterne fra skatter i budget 2025-2028 således ud:

Mio. kr., løbende priser	B 2024	B 2025	BO 2026	BO 2027	BO 2028
Indkomstskat	-19.035	-20.359	-21.303	-22.205	-19.035
Efterregulering af indkomstskat	0	0	-137	0	0
Selskabsskat	-1.939	-913	-948	-860	-1.939
Forskerskat	-50	-50	-50	-50	-50
Dødsboskat	-40	-10	-10	-10	-40
Grundskyld	-1.910	-1.891	-1.987	-1.993	-1.910
Dækningsafgift - off. grundværdier	-136	-136	-136	-136	-136
Dækningsafgift - erhvervsjendomme	-217	-215	-133	-103	-217
I alt	-22.137	-23.326	-23.573	-24.704	-25.356
Ændring i forhold til Budget 2024	0	-370	384	508	-

Generelle tilskud og udligning

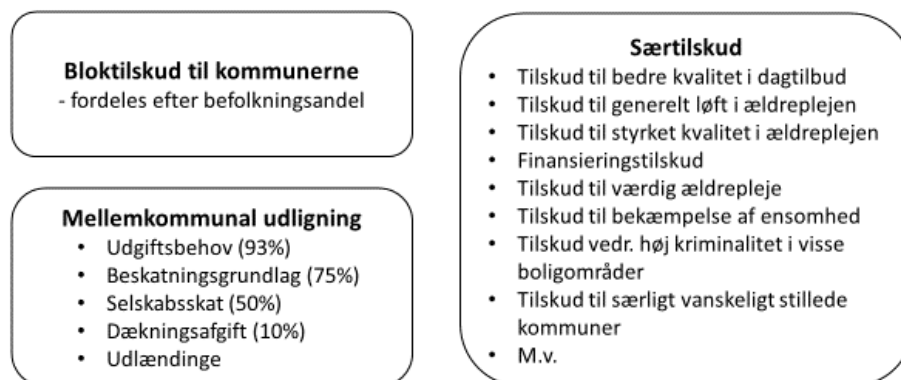
Indtægterne fra generelle tilskud og udligning i budget 2025-2028 bygger på en forudsætning om statsgaranti til budgettering af indkomstskat, tilskud og udligning samt på Indenrigs- og Sundhedsministeriets tilskudsudmelding for 2025 og KL's skatte- og tilskudsmodel.

Med disse forudsætninger er der budgetteret med samlede indtægter fra generelle tilskud og udligning i budgettet for 2025-2028 på 3.624 mio. kr. i 2025, 4.041 mio. kr. i 2026, 4.236 mio. kr. i 2027 og 4.825 mio. kr. i 2028.

Tilskuds- og udligningssystemet

Udligningssystemet blev senest ændret med virkning fra 2021. Nedenstående figur skitserer systemet og de forskellige ordninger, og derefter beskrives de væsentligste ordninger, der har størst betydning for Aarhus Kommunes økonomi.

Figur: Det samlede kommunale tilskuds- og udligningssystem

Udligning af udgiftsbehov

En kommunes udgiftsbehov består som tidligere af et aldersbestemt og et socioøkonomisk udgiftsbehov, og de vægter med henholdsvis 67% og 33% i det samlede udgiftsbehov. Det aldersbestemte udgiftsbehov beregnes ud fra antallet af 0-6-årige, skolebørn, erhvervsaktive, ældre og så videre, mens det socioøkonomiske udgiftsbehov dannes ud fra en række parametre, der udtrykker kommunens grad af social tyngde.

Hvis det samlede udgiftsbehov i kommunen er højere end kommunens befolkningsmæssige andel af det landsgennemsnitlige udgiftsbehov, får kommunen 93% af udgiftsbehovet - og tilsvarende afleverer kommunen 93% af udgiftsbehovet, hvis det er lavere end den befolkningsmæssige andel.

Aarhus Kommune har et aldersbestemt udgiftsbehov, der er væsentligt under landsgennemsnittet. Det afspejler en ung befolkning og fx mange studerende, der kun i mindre omfang modtager ydelser fra kommunen. Også det socioøkonomiske udgiftsbehov er lavere end landsgennemsnittet. Det betyder, at befolkningen i Aarhus som udgangspunkt har en socioøkonomisk sammensætning, der er bedre end landsgennemsnittet.

Det samlede udgiftsbehov er dermed lavt i Aarhus, som derfor er bidragsyder til denne udligningsordning - med et stigende beløb i budgetperioden.

Udligning af beskatningsgrundlag

Her udlignes 75% af en kommunes beregnede skatteindtægter. Hvis skatteindtægterne i kommunen er højere end kommunens befolkningsmæssige andel af skatteindtægterne på landsplan, skal kommunen aflevere 75% af skatteindtægterne - og tilsvarende, hvis skatteindtægterne er lavere end den befolkningsmæssige andel. Kommuner med lave eller meget høje skatteindtægter har en højere udligningsgrad.

Aarhus Kommunes gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger og dermed skatteindtægter er i både 2025 og overslagsårene beregnet til at være lavere end det landsgennemsnitlige beskatningsniveau og bidrager dermed til finansiering af denne udligningsordning.

Bloktilskud

Statens bloktilskudspulje, der indeholder tidligere års bloktilskud samt kompensation for lov- og cirkulæreprgram, budgetgaranti m.v. fordeles direkte ud til kommunerne efter befolkningsandel. Inden bloktilskuddet fordeles til kommunerne trækkes der dog finansiering til særtilskudspuljerne 'Tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår' (0,6 mia. kr.) og 'Tilskud til udsatte ø- og yderkommuner' (0,5 mia. kr.) ud.

En andel af statstilskuddet er betinget af, at kommunerne samlet set har overholdt de aftalte udgiftsrammer. 3 mia. kr. af statstilskuddet er således afhængigt af, at kommunernes samlede ramme for serviceudgifter (servicerammen) er overholdt. Desuden er 1 mia. kr. betinget af aftaleoverholdelse af en ramme for anlægsudgifterne.

Bloktilskuddet fordeles til kommunerne efter befolkningsandel. Aarhus Kommunes befolkningsandel er i 2026 6,19%.

Jf. nedenfor foretages der i Aarhus Kommune ofte en række korrektioner til bloktilskuddet som følge af den valgte budgetteringsmetode på bl.a. overførselsområdet.

Udligning af selskabsskat og dækningsafgift

Kommunerne modtager et provenu fra selskabers skattebetalinger. Mellem kommunerne udlignes der dog 50% af forskellen mellem en kommunes provenu fra selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet. Hvis en kommune har et lavere provenu fra selskabsskat pr. indbygger end landsgennemsnittet, vil kommunen modtage et udligningstilskud fra ordningen svarende til 50% af forskellen - og omvendt.

Aarhus Kommunes indtægter fra selskabsskat pr. indbygger er i 2025 væsentligt højere end landsgennemsnittet. Derfor afleverer Aarhus et stort bidrag i 2025 til denne ordning.

Der er en tilsvarende udligning af kommunernes indtægter fra dækningsafgift på offentlige ejendomme. Udligningen er i denne ordning på 10%.

Aarhus Kommunes indtægter fra dækningsafgift på offentlige ejendomme pr. indbygger er i 2025 højere end landsgennemsnittet. Derfor bidrager Aarhus til denne ordning.

Udlændingeuiligning

Der er en særlig udligningsordning vedrørende generelle merudgifter til udlændinge fra ikke-vestlige lande såsom udgifter til integration og sprogundervisning, folkeskole samt sociale og sundhedsmæssige udgifter. Kommuner med få flygtninge og indvandrere i deres befolkning yder et samlet bidrag til ordningen, mens kommuner med mange flygtninge og

indvandrere får et samlet tilskud fra ordningen. Da Aarhus Kommune har relativt mange flygtninge og indvandrere bosiddende i kommunen, er Aarhus bidragsmodtager af denne udligningsordning.

Budgetteringsmetode i Aarhus Kommune

Indtægterne fra generelle tilskud og udligning er budgetteret med udgangspunkt i KL's skatte- og tilskudsmodel, der i 2025 er baseret på Indenrigs- og Sundhedsministeriets tilskudsudmelding for 2025 samt valg af statsgaranti. I overslagsårene indgår KL's skøn for udviklingen i priser, løn, skatter, overførselsudgifter m.v.

Som input til modellen anvendes Aarhus Kommunes egne forventninger til de kommunale skatteindtægter samt befolkningsprognose, som dermed indgår i beregningen af de konkrete tilskuds- og udligningsbeløb.

Jf. nedenfor er der foretaget nogle korrektioner til forudsætningerne i KL's skatte- og tilskudsmodel, men hvis det ikke er nævnt nedenfor, følges KL's forudsætninger. Det gælder fx anlægsområdet.

Korrektioner til skatte- og tilskudsmodellens forudsætninger

Til KL's skatte- og tilskudsmodel er der foretaget nogle korrektioner, som bevirker, at der i forhold til modellen budgetteres med flere indtægter fra statstilskuddet. Størstedelen af korrektionerne kan henføres til, at der på udgiftssiden er forudsat en anden udgiftsudvikling end den, som KL forudsætter i overslagsårene.

Befolkningsprognose og ukrainere

I befolkningsprognosen i Aarhus er det forudsat, at 20% af de ukrainske flygtninge rejser ud af Aarhus i 2025, 20% i 2026 og 20% i 2027, mens de resterende 40% bliver boende. Danmarks Statistiks befolkningsprognose, som skatte- og tilskudsmodellen bygger på, forudsætter, at alle ukrainere i Danmark er udrejst af Danmark senest ved Særlovens ophør den 17. marts 2025.

For at opnå overensstemmelse mellem forudsætningerne i Aarhus og på landsplan er befolkningsprognosen for landsplan derfor justeret, så forudsætningerne om ukrainerne er ens. Befolkningsprognosen er som følge heraf øget med 26.000 borgere i 2026, 20.500 borgere i 2027 og 16.400 borgere i 2028.

Flere borgere medfører stigende udgifter. Derfor er skatte- og tilskudsmodellens bloktilskudspulje samtidig justeret i årene 2026-2028, så der også er finansiering til de ekstra borgere. Bloktilskudspuljen hæves med et beløb pr. ekstra borger svarende til gennemsnitsbeløbet pr. borger i den forudsatte bloktilskudspulje i KL's skatte- og tilskudsmodel. Det giver i alt en øget bloktilskudspulje på landsplan på 361 mio. kr. i 2026, 289 mio. kr. i 2027 og 231 mio. kr. i 2028.

Korrektion af overførsler - inkl. investeringsmodeller

På baggrund af magistratsafdelingernes udgiftsbudgetter laves en korrektion for udviklingen i overførselsudgifterne fra R2023 til BO2028.

Korrektionen er for det første et udtryk for, at magistratsafdelingerne har skønnet udviklingen i overførslerne fra 2023 til 2028 anderledes end det skøn, KL har indarbejdet i skatte- og tilskudsmodellen. Korrektionen afspejler, at der budgetteres med en lavere vækst i udgifterne til overførsler i Aarhus, end hvad der følger af KL's forventninger.

For det andet er der indarbejdet en korrektion som følge af investeringsmodeller på beskæftigelsesområdet, som er blevet vedtaget i B2024 - i alt ca. 31 mio. kr. årligt.

Den samlede korrektion er -227 mio. kr. i 2026, -221 mio. kr. i 2027 og -178 mio. kr. i 2028 (løbende priser).

Korrektionen er beregnet i løbende priser, og der er i overslagsårene anvendt en forventet satsreguleringsprocent på 3,6%.

Budgetværn - udligning og bloktilskud

Der har hidtil været budgetteret med et budgetværn på 45 mio. kr. om året som følge af fx tab på udligning (fx socioøkonomisk udvikling), skattesanktioner, bloktilskudsfinansiering af en forhøjelse af puljen til vanskeligt stillede kommuner m.v. Af hensyn til den økonomiske situation og ønsket om en forhandlingspulje af en vis størrelse er budgetværnet nedjusteret til 10 mio. kr. om året. På den baggrund er bloktilskuddet reduceret med 10 mio. kr. i 2026, 20 mio. kr. i 2027 og 30 mio. kr. i 2028.

Forhøjet bloktilskud som følge af demografiregulering

Det er ikke lykkedes at få flertal i Folketinget for en velfærdslov, der bl.a. skulle sikre kommunerne en årlig, automatisk kompensation for demografiske udgifter til pleje og omsorg til det stigende antal ældre. Alligevel er det lagt til grund for budgetforslaget, at kommunerne også fremover kompenseres via økonomiaftalerne som følge af den demografiske udvikling med flere ældre borgere.

Kommunerne er i Økonomiaftalen for 2025 kompenseret med 1 mia. kr., og der er i budgettets overslagsår indlagt en forudsætning om en kompensation på 1,5 mia. kr. om året på landsplan, svarende til 94 mio. kr. i 2026, 189 mio. kr. i 2027 og 286 mio. kr. i 2028. Den forudsatte kompensation til kommunernes demografiske udgifter er i dette budgetforslag opjusteret med 150 mio. kr. på landsplan i forhold til forudsætningerne i Budget 2024, hvilket skal ses i lyset af, at Finansministeriet i august 2023 har foretaget en ny beregning af det demografiske træk i kommunerne.

Bloktilskudsregulering vedrørende dækningsafgift

Fra 2022 omlægges beskatningsgrundlaget for dækningsafgift fra forskelsværdien til grundværdierne. Folketinget har i december 2021 vedtaget en stigningsbegrænsning på 36,9% på provenuet for dækningsafgiften i forbindelse med omlægningen, men der er indsat en stigningsbegrænsning på maksimalt 30% i de foreløbige opkrævninger af dækningsafgiften i 2022, 2023 og 2024. Opkrævningerne genberegnes med udgangspunkt i de nye vurderinger - forventeligt først i 2026. På baggrund heraf forventes en modregning i bloktilskuddet for stigningerne i 2022-2024 i 2026 på 76 mio. kr.

Administrative besparelser på landsplan

I Økonomiaftalen for 2025 er der indarbejdet yderligere administrative besparelser i kommunerne på 233 mio. kr., jf. regeringsgrundlaget for SVM-regeringen. Her er det forudsat, at kommunerne frem til 2030 skal spare 2,1 mia. kr. på administration. Stigningen i de administrative besparelser efter 2025 er ikke indarbejdet i skatte- og tilskudsmodellen. De administrative besparelser i Aarhus er på udgiftssiden indlagt med en stigende profil, så derfor skal besparelserne også indarbejdes på denne måde på indtægtssiden. Profilen på de administrative besparelser fra staten er ikke kendt, men det er med korrektionen forudsat, at profilen sker gradvist, svarende til årligt 233 mio. kr. på landsplan. Dette svarer til en samlet besparelse på administration i 2026 på 73 mio. kr., 88 mio. kr. i 2027 og 103 mio. kr. i 2028.

Overblik over generelle tilskud i budget 2025-2028

Indtægterne fra generelle tilskud og udligning ser på den baggrund således ud i budgettet for 2025-2028:

Mio. kr., løbende priser	B 2024	B 2025	BO 2026	BO 2027	BO 2028
Udligning og generelle tilskud:					
Udligning af beskatningsgrundlag	358	-423	-115	-86	-57
Finansieringsandel - tillæg vedr. beskatningsgrundlag	-56	-54	-63	-63	-65
Udligning af udgiftsbehov	1.499	1.645	1.807	1.963	2.111
Finansieringsandel - tillæg vedr. udgiftsbehov	14	15	15	16	17
Korrektion for overudligning	19	16	16	19	20
Særlig kompensation	82	82	82	82	82
Bloktilskud	-4.893	-5.172	-5.501	-5.378	-6.639
- heraf betinget vedr. service	-184	-186	-188	-189	-191
- heraf betinget vedr. anlæg	-61	-62	-63	-63	-64
- heraf egne korrektioner	0	0	234	81	-34
Efterreguleringer - tidligere år	-30	-20	0	-500	0
Udligning af selskabsskat	108	570	-12	-16	-18
Udligning af dækningsafgift vedr. offentlige ejendomme	8	8	8	8	8
Udlændingeudligning	-25	-26	-25	-24	-22
Særtilskud m.v.:					
Bedre kvalitet i dagtilbud	-39	-41	-42	-43	-45
Generelt løft i ældreplejen	-37	-39	-40	-42	-43
Styrket kvalitet i ældreplejen	-50	-52	-54	-56	-58
Finansieringstilskud	-92	-93	-93	-93	-93
Tilskud til værdig ældrepleje	-52	-55	-57	-58	-60
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-5	-5	-5	-6	-6
Tilskud vedr. høj kriminalitet i visse boligområder	-16	-17	-18	-18	-19
Kompensation for tab på dækningsafgift	0	-7	-5	-3	-2
Kommunale bidrag til regionerne	45	47	49	51	53
Refusion af købsmoms	10	10	10	10	10
I alt	-3.152	-3.624	-4.041	-4.236	-4.825
Ændring i forhold til Budget 2024	0	-325	-439	--264	-

Finansforskydninger

Med finansforskydninger (Balanceforskydninger) menes årets forskydninger i beholdningerne af aktiver og passiver, herunder forbrug af likvide aktiver og optagelse af lån.

Der er en snæver sammenhæng mellem hovedkonto 8 balanceforskydninger og hovedkonto 9 finansiel status. Der er derudover tæt sammenhæng mellem forbruget af likvide aktiver, optagelsen af lån samt udviklingen i renteudgifterne på hovedkonto 7.

Kommunernes balanceforskydninger er reguleret af en lang række love, cirkulærer og bekendtgørelser. Af de væsentligste love m.v., som har betydning for likvide aktiver og lån kan nævnes:

- Lov om kommunernes styrelse, § 44 vedrørende placeringen af kommunernes likvide aktiver.
- Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.
- Lov om midlertidig binding af kommunernes overskudslikviditet.
- Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.
- Den årlige aftale mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi.

Den overordnede målsætning for kommunes aktiver og passiver under et er, at disse sammensættes på den mest hensigtsmæssige måde set i forhold til kommunens generelle økonomiske situation og budgetter, jf. Aarhus Kommunes Økonomiske politik og Finansielle strategi.

For kommunens aktiver er den overordnede målsætning, at aktiverne placeres på en sådan måde, at der opnås den størst mulige forventede forrentning under hensyntagen til risici, samtidig med, at der herunder opnås den størst mulige sikkerhed mod tab. Ligeledes skal aktiverne placeres under hensyntagen til retningslinjerne for ansvarlig investering.

For kommunens passiver er den overordnede målsætning at minimere finansieringsomkostningerne ved lånoptagelse under hensyntagen til risici, ønsket om budget- og projektsikkerhed og kommunens økonomiske situation generelt. Lånoptagelse medvirker til at sikre tilstrækkelig likviditet.

Aarhus Kommune har som overordnet målsætning for likviditeten, at der til enhver tid skal være en samlet likviditet opgjort efter kassekreditreglen på minimum 5.000 kr. pr. indbygger, jf. den økonomiske politik.

Målsætningen skal sikre fleksibilitet og handlemuligheder i kommunens samlede økonomi, samt sikre en robusthed i likviditeten overfor uforudsete begivenheder. Der er forskellige niveauer, der kræver forskellige tiltag. Et gennemsnitligt niveau på under 2.500 kr. pr. indbygger vil kræve væsentlige økonomiske tiltag med henblik på at styrke og sikre en tilstrækkelig likviditet, jf. den finansielle strategi.

Udviklingen i de likvide aktiver er dels bestemt af budgetterede kassehenlæggelser og kassetræk, dels af en række uforudsete eller ikke planlagte hændelser.

Kasseændringerne skal derfor ses i sammenhæng med udviklingen i kommunens økonomi generelt (finansiering af overskud/underskud), men også i sammenhæng med, at forskydninger i udgifter fra et år til et andet år har stor betydning for størrelsen af kasseændringerne.

Der skal gøres opmærksom på, at der er en sammenhæng mellem de seneste års udvikling i likviditeten og optagelsen af langfristede lån, idet man styrker eller svækker likviditeten alt efter, hvor meget lånemulighederne udnyttes.

Likvide aktiver søges holdt på et niveau, der tilgodeser muligheden for at dække sæsonsvingninger i kommunens udgifter, samt i et rimeligt omfang uforudsete hændelser, og vil i øvrigt være stærkt påvirket af afvigelser mellem budget og regnskab i de enkelte år.

Forskydninger i likvide aktiver

Der er betydelige usikkerheder forbundet med at skønne over gennemsnitslikviditeten gennem hele budgetperioden, da den påvirkes af en række pt. ukendte faktorer, herunder tidsmæssige forskydninger i opsparing, anlægsudgifter og -indtægter, fremtidige låneadgange mm.

Gennemsnitslikviditeten opgjort efter kassekreditregelen er aktuelt (31. juli 2024) på ca. 3,1 mia. kr. - og dermed i "det grønne område", som i kommunens økonomiske politik er fastlagt til mere end 5.000 kr. pr. indbygger. Likviditeten forventes at være stigende i løbet af budgetperioden, og holde sig i det "grønne område". Den vigtigste forklaring på, at der forventes en stigning i gennemsnitslikviditeten, er udskudt anlæg samt stigende afkast på kapitalforvaltning.

Der er samlet budgetteret med et kasseforbrug i budgetperioden 2024 til 2028 på i alt -1,1 mia. kr. (forøgelse af kassebeholdningen). Med en kassebeholdning ultimo 2023 på 1,5 mia. kr. vil kassebeholdningen ultimo 2028 være på cirka 2,5 mia. kr.

Forbruget af likvide aktiver er budgetteret med udgangspunkt i kendte beslutninger og forudsætninger om fx forbrug af opsparing på de decentraliserede områder, samt disponering af budgetlagte beløb til større infrastrukturprojekter. Erfaringsmæssigt har det vist sig, at der er en overvurdering af forbruget i det korrigerede budget (aktuelt vedrørende 2024) på grund af tidsforskydninger af udgifter m.v.

Hertil kommer, at den gennemsnitlige kassebeholdning, målt som et løbende gennemsnit over de sidste 365 dage erfaringsmæssigt er større end ultimo kassebeholdningen. Disse forhold bevirker tilsammen, at kassebeholdningen forventes at have et højere niveau i hele budgetperioden, end det umiddelbart fremgår ovenfor. De rentemæssige konsekvenser af denne mere gunstige forventning til kassebeholdningen er indarbejdet i budgettet. Likviditetsudviklingen vil dog blive fuldt nøje i hele budgetperioden, og vil blive afrapporteret til byrådet via løbende kvartaloversigter.

Korrigeres der for ovenstående vil kasseforbruget i hele perioden 2024 – 2028 være cirka -1,1 mia. kr. og således en forventet kassebeholdning ultimo 2028 på cirka 2,5 mia. kr. og en forventet gennemsnitlig likviditet på cirka 3,6 mia. kr.

Social-, Bolig- og Ældreministeriets krav til kommunernes gennemsnitlige kassebeholdning vil være overholdt i budgetperioden.

Lån

Nettolånoptagelsen (omfattende ældreboliger, "hvile-i-sig-selv"-området, samt det skattefinansierede område) og inkl. afdrag i perioden udgør ca. 1.537 mio. kr. (dvs. nettoafdrag) i perioden 2025-2028.

Set i relation til kommunens skattefinansierede gæld og den finansielle egenkapital er det dog udviklingen i nettolåntagningen på det skattefinansierede område, der er relevant. På det skattefinansierede område (dvs. ekskl. ældreboliger og "hvile-i-sig-selv"-området) budgetteres med en nettolånoptagelse på 870 mio. kr. i budgetperioden 2025-2028 under ét (dvs. nettoafdrag). Det består af afdrag på i alt 1.241 mio. kr., og en fuld udnyttelse af lånemulighederne via Aarhus Kommunes låneramme på i alt 307 mio. kr.

Forskydninger i langfristede tilgodehavender og øvrige finansforskydninger

Nettoudgiften til forskydninger i langfristede tilgodehavender kan primært henføres til følgende forhold:

Indskud i Landsbyggefonden, der består af udlån til fonden til finansiering af almenyttigt boligbyggeri og til særstøtte til boligforeningsafdelinger med særlige vanskeligheder.

Indskuddet i Landsbyggefonden har varieret fra år til år. I 2023 og 2024 er det kommunale grundtilskud differentieret efter den gennemsnitlige boligstørrelse for familieboliger og vil således være mellem 8 og 12% afhængig af boligstørrelsen. Det kommunale grundtilskud for ældre- og ungdomsboliger er fastsat til 10%.

Der er budgetteret med nettoudgifter, der er et resultat af forskydninger i aktiver vedrørende fonde og legater, indtægter vedrørende beboerindskud i ældreboliger og øvrige forskydninger i kortfristet gæld.

Herudover er der budgetteret med optagelse og indfrielse af byggekreditter til ældreboliger i budgetperioden.

Ny ferielov - Funktion 8.55.73

Den 1. september 2020 trådte den nye ferielov i kraft. Loven ændrer på perioderne for optjening og afvikling af ferie. Der er i forlængelse heraf besluttet, at ferie optjent i perioden 1. september 2019 til 31. august 2020 indefrysnes i Lønmodtagernes fond for tilgodehavende feriemidler.

Midlerne bliver som hovedregel udbetalt til medarbejderen fra fonden, når vedkommende når folkepensionsalderen. Aarhus Kommune skal senest indbetale til fonden, når medarbejderen når pensionsalderen. Der er mulighed for at indbetale tidligere, hvis Aarhus Kommune ønsker det. Det er aftalt med afdelingerne, at Borgmesterens Afdeling står for indbetalingerne til fonden ud fra likviditets- og rentemæssige overvejelser. Indbetalingerne er finansieret via en reduktion af afdelingernes rammer over de næste 40 år. Rammereduktionen svarer til afdelingernes respektive gennemsnitlige forpligtelser over 40 år.

Kommunernes forpligtelse indekseres løbende. Ved regnskab 2023 var Aarhus Kommunes samlede forpligtelse til lønmodtagernes feriemidler 1.016 mio. kr.

Der kan derfor efterfølgende blive behov for at tilpasse den opgjorte forpligtelsen. Eventuelle merudgifter finansieres af kassen. Modsat tilfalder eventuelle mindreudgifter ligeledes kassen.